RAAP België - Rapport 189

Parochiezaal Sint-Bavostraat 2-4 te Kanegem Gemeente Tielt

Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek

Programma van Maatregelen

Bureauonderzoek – 2018B236

Eke

2021

Colofon

Titel: Parochiezaal Sint Bavostraat 2-4 te Kanegem
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Programma van maatregelen - 2017B236

Status: Definitief

Datum: 22 februari 2021

Auteur: N. Vanholme

Projectbegeleiding: N. Vanholme

Kaartvervaardiging: J. De Mulder

Projectcode: 2018B236

Raapproject: KASI01

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Begoniastraat 13
9810 Eke

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BV
Begoniastraat 13
9810 Eke
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België BV, 2021
RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies voor verder onderzoek

Door middel van het geleverde vooronderzoek zonder ingreep in de bodem (bureauonderzoek) is het niet mogelijk gebleken om een gefundeerde uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites. Op basis van de bureaustudie is er een vrij hoge verwachting voor het treffen van sporen uit verschillende periodes, en voornamelijk uit de middeleeuwen. Er dient echter onderzoek op het terrein te worden uitgevoerd om een verder inschatting over het aanwezige archeologisch erfgoed te kunnen maken.

De uitvoering van het onderzoek kan echter niet plaatsvinden vóór het verkrijgen van de omgevingsvergunning. De achterliggende gebouwen moeten eerst worden gesloopt zodat het volledige vooronderzoek met ingreep in de bodem kan worden uitgevoerd. Daardoor zal het verder onderzoek verlopen volgens het **uitgesteld traject.** De doelstelling en methode van het onderzoek wordt hieronder verder beschreven.

2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

- *Naam plangebied en/of toponiem*: Parochiezaal Sint Bavostraat 2-4
- *Adres*: Sint Bavostraat 2-4, Kanegem
- *Gemeente*: Tielt
- *Provincie*: West-Vlaanderen
- *Kadastrale gegevens*: Afdeling: Tielt, 5e afdeling; Sectie: B; kadnr: 12b/15l/15m/15s/15t
- *Oppervlakte plangebied*: 4.018 m²
- *Bounding box in lambertcoördinaten*:
    - zuidwest: X: 82.040 / Y: 189.669
    - noordoost: X: 82.140 / Y: 189.774

Figuur 1. Afbakening van het te onderzoeken gebied, geprojecteerd op het kadasterplan (schaal 1:1.500) (bron: AGIV, 2019).

2.2 Onderzoeksdoelen en vraagstellingen

De doelstelling van het proefsleuvenonderzoek is:
1. Na te gaan of er binnen de zones die zullen worden verstoord archeologie aanwezig is
2. Vaststellen op welke diepte het archeologisch niveau ligt, wat de aard is van de sporen en de gaafheid.
3. De archeologische waarde van de sporen inschatten en nagaan of verder onderzoek zal leiden tot vermeerderen van het kennis over Kanegem en/of zijn ruimere omgeving.
4. Nagaan of er enige graad is van verstoring, en of hierdoor mogelijke sporen zijn door vernield.
5. Afbakenen van zones waar wel of geen archeologisch onderzoek dient te gebeuren.

Hierbij worden volgende onderzoeksvragen geformuleerd:
1. Zijn er archeologische sporen aanwezig. Op welke diepte bevinden deze zich?
2. Wat is hun gaafheid, hoe diep zijn ze bewaard?
3. Uit welke periode dateren ze en hoe valt dit te rijmen met de archeologische kennis over het gebied en de archeologische verwachting van het plangebied?
4. Welke zones zijn archeologisch waardevol en dienen te worden onderworpen aan een archeologische opgraving?
5. Kan er een inschatting worden gemaakt over de mogelijkheid dat onder de bestaande volumes eveneens sporen kunnen zijn bewaard?

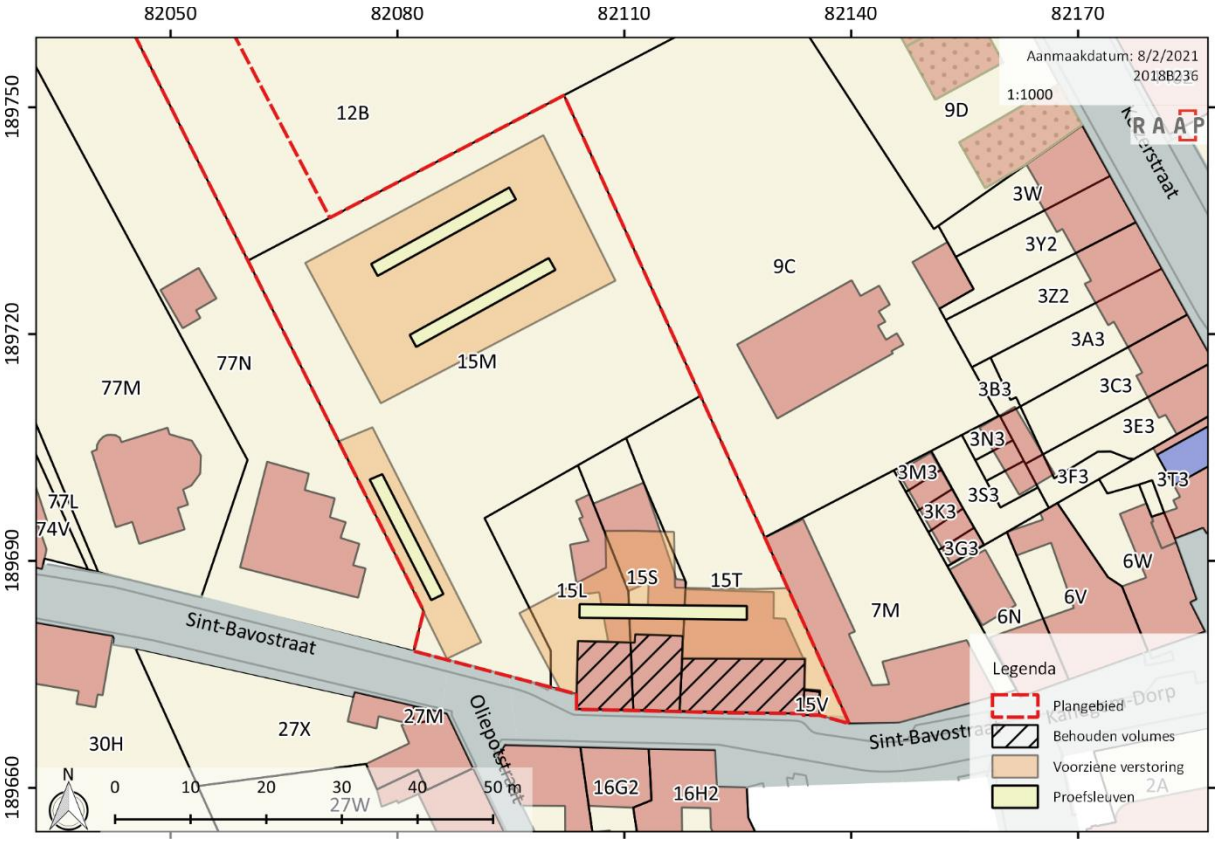
2.3 Onderzoeksmethode en -strategie

De meest gunstige methode voor verder onderzoek is een **proefsleuvenonderzoek**. Het betreft immers een terrein waar sporensites worden verwacht zonder complexe stratigrafie. Een dergelijk onderzoek wordt soms voorafgegaan door een landschappelijk booronderzoek. Het doel van deze onderzoeksmethodes is voornamelijk de bodemopbouw nagaan, de diepte van het (de) archeologische niveau(s) inschatten en eventueel zones met bodemverstoring afbakenen. Dit gebeurt in veel gevallen in functie van het inschatten van de kans op vondstenconcentratiesites (uit de periode van de jager-verzamelaars). Aangezien de verwachting voor artefactensites sites laag is, wordt dergelijk onderzoek niet noodzakelijk geacht. Met het sleuvenonderzoek kan immers op een efficiënte methode de vooropgestelde doelstelling worden bereikt.

Afbakening van het te onderzoeken terrein:
Enkel de zone waar er bodemingreep zal plaatsvinden dient verder te worden onderzocht. Het gaat meer bepaald om:
- deze zones waar er volumes zullen worden afgebroken
- de zones waar er nieuwe gebouwen worden gerealiseerd
- de locaties waar er nutsvoorzieningen zijn voorzien
- de locatie waar een nieuwe parkeerplaats wordt voorzien

In totaal gaat het om een oppervlak van 1321m².

Voor de parkzone zijn er geen werken voorzien die de bodem zullen verstoren. Er worden slechts enkele nieuwe bomen gepland. De ingreep is hierbij erg beperkt en ruimtelijk verspreid, zodat een archeologisch onderzoek en de mogelijke kans op kenniswinst niet in verhouding is met de onderzoeksinspanning die hiervoor nodig is en de hieraan verbonden kosten. Ook de verder inrichting (m.n. de plaatselijke ophoging van het terrein) zullen geen graafwerken met zich meebrengen. Hiervoor wordt namelijk de grond gebruikt die wordt uitgegraven in functie van de nieuwe funderingen. In dit opzicht wordt deze parkzone niet weerhouden voor verder onderzoek.

Figuur 2. Projectie van de voorziene sleuven op het kadasterplan met afbakening van de zone waar er bodemingrepen zullen plaatsvinden (bron: AGIV, 2019).

Figuur 3. Situering van de sleuven op een recente luchtfoto met aanduiding van de zone waar er bodemingrepen plaatsvinden (bron: AGIV, 2018).

Figuur 4. Projectie van de sleuven op het ontwerpplan (bron: opdrachtgever).

2.4 Onderzoekstechnieken

De uitvoering van de sleuven kan pas worden uitgevoerd na de sloop van de nodige gebouwen. Hierbij zal **enkel het bovengrondse muurwerk en de vloeren met vloerplaat worden verwijderd**. Funderingen, putten en eventuele kelders mogen nog niet worden uitgegraven tot het vooronderzoek werd uitgevoerd en akte is genomen door het agentschap van de nota die hieruit volgt.

In het totaal worden er vier sleuven voorzien binnen de zone waar er verstoring van de bodem is voorzien.

- De eerste twee bevinden zich zich ter hoogte van het nieuwe buurthuis in het noorden van het terrein. De sleuven zijn ca. 20m lang en hebben een noordoost-zuidwest oriëntatie.
- Haaks hierop komt in het westen van het plangebied, op de locatie van de parking, een noordwest-zuidoost georiënteerde sleuf van ca. 17m.
- Een laatste sleuf van 22m wordt met oost-west oriëntatie aangelegd achter de jeugdlokalen ter hoogte van de wadi, putten en nutsvoorzieningen.

Alle sleuven zijn 2m breed en worden aangelegd tot op het archeologisch niveau, zoals aangegeven door de archeoloog.

Enkele bomen in de omgeving van de voorziene sleuven zullen worden behouden. De sleuven dienen daarom met zorg te worden aangelegd en de nodige afstand te bewaren om het behoud van de bomen te verzekeren.

In het totaal betreft het een onderzoek over een oppervlak van 147m². Dit is ca. 11% van het te onderzoeken oppervlakte. Indien nodig worden alsnog de nodige kijkvensters of volgsleuven aangelegd, dit in functie van de onderzoeksvragen. Er wordt naar een dekkingsgraad van 12,5% gestreefd.

Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de voorschriften in § 8.6 van de CGP 4.0. Hierbij wordt uitgegaan van het aantreffen van sites zonder complexe verticale stratigrafie.

2.5 Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk

Er worden vooralsnog geen afwijken ten aanzien van de Code van Goede Praktijk voorzien.